

Beer in de kijker

Flex van het Loonderhof steelt de show bij KI Vansteenlandt

Dit seizoen trekt één beer in het bijzonder de aandacht in het nakomelingenonderzoek: Flex van het Loonderhof, een echte allrounder op het vlak van groei, voederconversie én karkaskwaliteit. Daarmee bezorgt hij KI Vansteenlandt een stevige topper bij de predikaatberen in het Optimal Prime-segment.

De eerste 3 zonen van Gouden Piétrain-winnaar 2023 Dezlin domineren de predikaatlijsten in het huidig seizoen van het nakomelingenonderzoek.

Succesvolle comeback voor fokker Stijn Coenen

Voor het derde seizoen op rij levert fokker Stijn Coenen een beer die aan de top van de ranglijsten prijkt. Twee edities geleden was het nog Fidelio van het Loonderhof die beer in de kijker werd. In het vorige seizoen behaalde hij met de beer Flash van het Loonderhof de hoogste totaalindex. Na Fidelio en Flash van het Loonderhof (beiden zonen van stamvader Bikky van Luk Vermeiren uit Rijkvorsel), is het nu Flex, die niet alleen uitblinkt in groeiprestaties, maar ook de karkaskwaliteit naar een hoger niveau tilt. Daarmee staat hij momenteel

Beer Flex van het Loonderhof van fokker Stijn Coenen uit Grootloon en eigenaar KI Vansteenlandt in Krombeke.
Foto: Génai Vansteenlandt

TABEL 1

Top van de actieve beren afgetest in 2024.6 (volledige lijst raadpleegbaar op www.vpfo.be)

Beer	Stambknr.	Vader	Type	N	DG	VC	SLKW	BETR.	JG	DVO	KSI	BETR.	Eigenaar
Piétrain OPTIMAL PRIME													
Flex Van Het Loonderhof	237A153	Dezlin	KIG	26	134	139	136	0.907	107	107	123,9	0,718	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Freggel Van Het Loonderhof	237A122	Brad Ter Ganzendries	KIG	25	112	133	148	0.923	117	92	124,1	0,703	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Firenze	231V486	Zuzi	KIG	26	152	106	116	0.916	140	124	117,2	0,723	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Firmino	231V450	Bikky	KIG	26	130	109	115	0.908	119	120	124,1	0,689	Vermeiren Luk
Frisco Van De Sluizenweg	237Y437	Broos	KIG	26	109	116	123	0.924	130	89	108,5	0,714	K.I. Clincke Bart & Paul
Piétrain OPTIMAL													
Fidel Van Het Loonderhof	237A108	Bikky	KIG	20	151	119	106	0.924	125	128	135,7	0,714	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Figo Van 'T Lindenerf	233X350	Dezlin	KIG	7	109	131	107	0.874	95	88	135,2	0,672	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien
Firo	231V588	Bikky	KIG	20	132	119	105	0.906	115	114	120,1	0,707	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Freud	231V601	Abraham	KIG	26	142	120	102	0.927	106	120	83	0,709	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Fortis	231V590	Bikky	KIG	28	135	100	94	0.906	135	124	127,8	0,702	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Piétrain PREMIUM													
Furio Van Het Loonderhof	237A077	Boemel	KIG	25	75	123	117	0.916	80	74	130,8	0,701	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Fatou Van 'T Lindenerf	233X351	Dezlin	KIG	21	80	104	123	0.904	87	96	123,1	0,691	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien

Bron: www.vpfo.be

Berekeningen: Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KULeuven in opdracht van VPF

VPF en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor rechtstreekse of onrechtstreekse schade als gevolg van het gebruik van bovenstaande gepubliceerde cijfers. In bijgevoegde tabel vind je de berekening van de fokwaardeschatting van de Vlaamse Piétrain Fokkerij (VPF). Het gaat om beren die in november en december 2024 (seizoen 2024.6) zijn afgetest in Rumbek. Onder 'TI' bevinden zich 3 predikaten/labels. Optimal Prime (OPS) is het predikaat dat toegekend wordt aan het topsegment onder de VPF-beren. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor zowel levensgroei, voederconversie als slachtkwaliteit. Optimal (OS) is het predikaat dat toegekend wordt aan de beren voor optimale en efficiënte productie van Belgische vleesvarkens. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor groei en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor slachtkwaliteit. Premium (PS) is het predikaat dat toegekend wordt aan beren die garant staan voor een hoog vleespercentage en een uitstekende conformiteit bij de nakomelingen. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor slachtkwaliteit en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor groei. Type: type onderzoek: KI: Nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen; KIG: nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen en het eigen genotype op SNIP chip; N: aantal onderzochte nakomelingen; JG: fokwaarde voor jeugdgroei aan de hand van het gewicht bij opzet in de vleesvarkensstal; DVO : fokwaarde voor dagelijkse voederopname (cijfer boven 100 is gunstig) DG: fokwaarde voor levensgroei; VC: fokwaarde voor voederconversie; SLKW : fokwaarde voor karkaskwaliteit gemeten met Autofom (cijfer boven 100 is gunstig); BETR: betrouwbaarheid van de gegevens: onbetrouwbaar=0, zekerheid=1; KSI : is de totaalindex (KSI) waar de kraamstaltenmerken vitaliteit, % balbreuken, % zwemmers en kraamstaltuitval, bij de nakomelingen, ingewogen worden. 120 punten is het populatiegemiddelde, bij een cijfer boven 120 kan men beter dan gemiddelde kraamstalprestaties verwachten; STATUS: (A): aanwezig op KI-centrum, (*): beer was reeds verwijderd van KI-centrum op moment van de berekening van de fokwaarde. Berekeningen met behulp van het Single-Step-Genomisch-BLUP-systeem. Berekeningen door Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KULeuven in opdracht van VPF.

zelfs bovenaan in de voorlopige rangschikking voor de Gouden Piétrain 2025.

Flex is een zoon van Dezlin, de Gouden Piétrain-winnaar van 2023. Opvallend: ook Dezlin komt uit de fokstal van Luk Vermeiren, die de afgelopen jaren de top van het fokkerijgebeuren bleef domineren. De samenwerking tussen KI Vansteenlandt en de topfokkers Vermeiren en Coenen blijkt dus duidelijk zijn vruchten af te werpen.

Sterke moederlijn als geheim wapen

Wat Flex, Fidelio en Flash met elkaar gemeen hebben? Ze stammen allemaal af van dezelfde stamzeug P159, via 3 verschillende dochters en kleindochters (P210, P211 en P212). Het lijkt erop dat de combinatie van deze moederlijn met de topberen van Vermeiren perfect aansluit op wat het nakomelingenonderzoek beloont. Deze kruising levert namelijk dieren die niet alleen snel groeien en efficiënt voeren, maar die ook nog eens uitstekende karkassen produceren.

Het is wel opmerkelijk dat KI Vansteenlandt duidelijk het vertrouwen heeft weten te winnen bij beide topfokkers. Ze verkochten hem telkens de beter testende beren.

Optimal Prime 3.0 in de maak?

Toen Dezlin 2 jaar geleden, als eerste Virgo-zoon, *Beer in de kijker* werd, sprak men over een nieuwe

generatie 'Optimal Prime 2.0' (zie *Landbouwleven* 4 mei 2023). We wisten toen nog niet dat het jaar nadien de halfbroers van Dezlin 6 seizoenen op rij zouden domineren.

Gezien zijn eerste 3 zonen nu bovenaan de predikaatlijsten staan, lijkt een nieuwe fase – Optimal Prime 3.0 – in zicht. Behalve Flex hebben ook 2 andere Dezlin-zonen het uitstekend gedaan (zie tabel). Bovendien zijn nog eens 18 bijkomende zonen in testfase bij verschillende KI-centra, waaronder KI Vansteenlandt (13), KI Vermeiren (4) en KI Cornette (1). Ook bij heel wat fokkers zitten er nog biggen in de pipeline.

Dezlin is zelf nog volop in productie bij KI Vansteenlandt. Hierbij lijkt Dezlin vooral extra karkaskwaliteit bij te brengen. De verwachtingen zijn dus hooggespannen.

Nog een interessant detail: Flex en zijn 2 halfbroers zijn homozygoot AA voor het Coli F18-gen, wat hen resistent maakt tegen slingerziekte. Voor zeugenhouders met F1-zeugen die dit kenmerk ook dragen, kan dit interessant zijn als ze af te rekenen hebben met dit probleem, nu het antibioticagebruik teruggedrongen werd.

Belgische conformatie blijft belangrijk

Flex is niet alleen sterk in cijfers, maar het is ook een beer met uitstraling. Hij is lang, breed, gespierd

en toont een diepe ham – typisch voor het Belgische varkentype. De Loonderhof-fokkerij slaagt er als geen ander in om de cijferfokkerij te combineren met het klassieke Belgische conformatietype.

In een tijd waarin slachthuizen vooral uitbetalen naar vleespercentage via systemen als Autofom, blijft conformatie van belang in de waardeketen, zeker bij verkoop op voet, of in periodes van laagconjunctuur als de afzet moeilijk loopt.

En die conformatie loont. De 26 nakomelingen van Flex behaalden in de selectiemesterij het hoogste slachttrendement van het seizoen, gemiddeld 1,17% hoger dan de rest. Voor wie varkens verkoopt op basis van karkaskwaliteit, is dat een duidelijk economisch voordeel.

Prestaties en type zijn perfect combineerbaar

Flex van het Loonderhof bewijst dat prestaties en type perfect kunnen samengaan. Hij is niet alleen een beer met topcijfers, maar ook een beer met uitstraling. Voor varkenshouders die inzetten op efficiëntie én karkaskwaliteit, is Flex een interessante keuze. En wie weet... wordt hij straks niet alleen *Beer in de kijker*, maar volgt hij ook zijn vader op als de volgende Gouden Piétrain-winnaar.

Jurgen Depuydt (VPF)

80 eitjes per Belg in 2024

Eieren vallen steeds meer in de smaak

De aankoop van eieren in België voor thuisverbruik blijft ook in 2024 een stijgende tendens aanhouden. Per capita werden er 80,4 eieren gekocht in 2024. Op een gemiddelde dag in 2024 at 26% van de Belgen eieren.

Marktonderzoeksbureau YouGov Belgium, dat in opdracht van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) het aankoopgedrag volgt van 6.000 Belgische gezinnen, en iVox/VLAM-consumptietracker, die het consumptiegedrag van 7.300 Belgen in kaart brengt, onderzochten de aankoop en het verbruik van verse eieren in de schaal.

Verdere groei van de aankoop van eieren

Eieren zijn een verscategorie die al enkele jaren een mooie groei neerzet. Er werden in 2024 5% meer eieren gekocht tegenover 2023 en de prijzen bleven op een hoog niveau. De Belg kocht zo'n 80 eitjes in 2024 (figuur 1).

Het percentage kopende gezinnen steeg van 93 naar 94%. De aankoopfrequentie klom boven de 16 keer per jaar uit.

Door de groei van het aantal gekochte eieren steegen de eierbestedingen met 6% tegenover 2023 naar 21,70 euro. Een scharrelei was het goedkoopst (0,23 euro per stuk), het bio-eitje het duurst (0,41 euro per stuk) en eieren van kippen met vrije uitloop zaten hiertussenin (0,34 euro per stuk).

Meer Belgen eten eieren

Als we kijken naar het totale verbruik, dus niet enkel thuis zoals hierboven beschreven, stellen we vast dat het aantal Belgen dat op een gemiddelde dag (dagpenetratie) in 2024 eieren in pure vorm gege-

ten heeft, toegenomen is sinds 2017. Op een gemiddelde dag in 2024 at 26% van de Belgen eieren (exclusief eieren in bereidingen), tegenover 16% op een gemiddelde dag in 2017. Bij de eiereters vinden we relatief meer Franstaligen, 18-34-jarigen en consumenten met buitenlandse roots terug.

Drie vierde van de keren dat we eieren eten is dit thuis, 8% bij familie/vrienden, 9% op het werk/school, 3% onderweg en 7% op locatie (onder andere horeca, feest- en sportzalen, events en festivals). Eieren worden vaker dan andere voedingsproducten gekregen van familie en vrienden of verkregen van eigen kippen. 21% van de eierconsumptie bestaat uit gekregen eieren of eieren van eigen kweek.

Scharrelei is de standaard

Drie kwart van de gekochte eieren zijn scharreleieren (figuur 2). Ze vertegenwoordigen 64% van de eierbestedingen. Bio ziet zijn volumeaandeel dalen van 11 naar 10%, maar het waarde-aandeel blijft op 16%. Het aantal kopers van bio-eieren daalde van 32 naar 31 op 100 in 2024 en de aankoopfrequentie steeg van 6,1 naar 6,5 keer per jaar.

Vrije uitloop herstelt van de opdoffer in 2023 en is nu goed voor 16% van het eivolume.

Aankoop gebeurt vooral in klassieke supermarkten

Op het vlak van de distributie blijft DIS 1 (de hypermarkten en de klassieke supermarkten inclusief

Op een gemiddelde dag in 2024 at 26% van de Belgen eieren. Foto: Belga

Colruyt en AD Delhaize), het belangrijkste kanaal, met 55% marktaandeel (figuur 3). Hard discount (Aldi en Lidl) is met een marktaandeel van 26% het tweede belangrijkste aankoopkanaal voor verse schaaieieren in ons land, maar verloor, in tegenstelling tot de totale versmarkt, wel marktaandeel ten opzichte van 2016.

De buurtsupermarkten (Delhaize Proxy, Okay, Spar, Carrefour Express...) zijn met een aandeel dat schommelt tussen de 9 en 10% het derde belangrijkste aankoopkanaal voor eieren. E-commerce is beperkt, maar verdubbelde sinds 2016 zijn marktaandeel van 1 naar 2%. De 'overige' kanalen (7% marktaandeel), met onder andere de hoefwinkler, de openbare markt en de speciaalzaken, zijn kleinere kanalen voor de eierverkoop.

VLAM/AV